

і інженерних розробок, розширення асортименту продукції, оновлення якості і т.д.), або, навпаки, відволікають ресурси країни від таких видів діяльності.

Отже, основними тенденціями лібералізації зовнішньої торгівлі можна вважати: розширення масштабів застосування регулюючих заходів як з боку урядів національних держав, так і наднаціональних економічних організацій; координація та активізація міжнародної співпраці у напрямках багатосторонньої лібералізації зовнішньоторговельного обороту; зниження рівнів обмеженості торгівлі між країнами на шляху розвитку міжнародної торгівлі.

Література:

1. Осацька Ю. Є., Зінченко О. М. Міжнародна торгівля: сучасний стан та перспективи розвитку / Ю. Є. Осацька, О. М. Зінченко // «Молодий вчений» – 2016. – № 12. – С. 814–817.
2. Григорова-Беренда Л. І. Теорія і практика зовнішньої торгівлі : навчальний посібник / Л. І. Григорова-Беренда, М. В. Шуба. – Харків : Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2016. – 136 с.
3. Пугачевська К.С. Сучасні тенденції лібералізації зовнішньої торгівлі / К. С. Пугачевська // Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. – 2013. – №3. – С. 70–77.

Толошняк Вікторія

Тернопільський національний економічний університет

Науковий керівник: викладач Титор В. Й.

ПРОФЕСІЙНА ЕТИКА МИТНИКА

Працівник митних органів сучасної України, як носій і реалізатор етичних якостей, виступає як мінімум у трьох якостях:

- як людина взагалі (носій загальнолюдської моралі);
- як працівник сфери державної служби (носій професійної моралі, регламентованої, зокрема, Законом України «Про державну службу», Загальними правилами поведінки державного службовця);
- як працівник митних органів, державний службовець є носієм специфічної професійної моралі, регламентованої низкою нормативних актів, зокрема, Законом України «Про запобігання корупції», Наказом ДФС від 01.12.2016 № 979 «Про затвердження Правил етичної поведінки та запобігання корупції в органах ДФС».

Одним із завдань професійної етики є вивчення якостей особистості спеціаліста, що забезпечують найкраще виконання професійних обов'язків. Митник в ідеалі – це людина з високим рівнем моральної, політичної, правової, психологічної та естетичної культури.

Моральна культура працівника митниці – це характеристика особи з точки зору її морального розвитку, свідомості та поведінки [1].

Політичній культурі належить важливе місце у професійній діяльності митника, оскільки служба у митних органах стосується таких важливих політичних сфер, як державна і правова. Політична культура – це система знань про політику. Політична культура митника проявляється у реалізації здобутих

знань: розумінні закономірностей виникнення конкретних політичних явищ, розумінні суті та призначення цих явищ, умінні прогнозувати політичні явища.

Правова культура – це знання юридичних теорій, чинного законодавства, вміння і навички його реалізовувати, а також дотримання цього законодавства. Ознаки правової культури працівника митного органу: глибокі та міцні знання юридичної теорії – основних юридичних понять, категорій, термінів та закономірностей здійснення митної справи; знання чинного законодавства – орієнтування у змісті основних законів; навички щодо реалізації законодавства; повага і дотримання чинного законодавства.

Психологічна культура – це рівень володіння психологічними знаннями, навичками і прийомами, в тому числі автотренінгу та саморегуляції, а також розвитку власної волі та професійно-психологічних якостей.

Естетична культура митника – це розуміння митником правил зовнішньої гармонії своєї професійної діяльності та реалізація їх на практиці з метою розв'язання службових завдань.

Охарактеризуємо складові естетичної культури.

Культура мови – це літературна мова, вільне володіння службовою термінологією, відсутність слів-паразитів, уміння вибрати правильний тон у розмові.

Культура зовнішнього вигляду – це суворе дотримання правил носіння форменого одягу, вміння добирати зачіску відповідно до віку, посади, часу.

Культура організації робочого місця – це створення естетичної обстановки діяльності митника, комфортності.

Культура підготовки службових документів – відсутність технічних, структурних порушень, організаційних і пунктуаційних помилок, нерозбірливого рукописного тексту.

Проблема етичного виховання працівників митниці набуває особливої гостроти в сучасних умовах.

Роль і значення етичного виховання митників важливе виходячи із наступних факторів [2].

- по-перше – перш за все працівники митних органів мають справу з громадянами, які перетинають митний кордон; предмет їх праці – інші люди; цим вони близькі до представників традиційно поважних професій, тобто праця їх важлива в суспільстві, що вони знаходяться на вістрі складних соціальних відношень;

- по-друге – працівники митних органів – це представники влади, тобто їх професійні дії спрямовані на правову регуляцію людських відношень на митному кордоні; виконують різні виховні, комунікативні, організаційні та інші функції;

- по-третє – нормативність професійної діяльності працівників митних органів, тобто при виконанні своїх професійних обов'язків при здійсненні митного контролю та митного оформлення вони не можуть переступити за рамки закону, використовувати незаконні прийоми.

Отже, формування майбутнього професіонала митної служби починається вже у вищому навчальному закладі, головна мета якого виходить далеко за межі підготовки фахівця, що володіє митним законодавством та засобами його практичного застосування. Вона полягає у забезпеченні пріоритетності розвитку особистості; вихованні високих моральних якостей; підготовці фахівця, здатного професійно втілювати митну політику, тобто впроваджувати науково обґрунтовану систему цілей, пріоритетів, засобів підвищення ефективності митної діяльності; у формуванні людини, здатної усвідомити місце, роль, завдання цієї політики.

Література:

1. Стельмашук А. М. Підвищення ролі митної політики в системі захисту внутрішнього ринку / А. М. Стельмашук // Всеукраїнський науково-виробничий журнал «Інноваційна економіка». – № 6. – 2014. – С. 279–286.
2. Невелєв О. М. Етика та етикет у зовнішньоекономічній діяльності: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – К: Центр учбової літератури, 2011. – 168 с.

Федак Юрій

Тернопільський національний економічний університет
Науковий керівник: викладач Титор В. Й.

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ АДМІНІСТРУВАННЯ МИТНИХ ПЛАТЕЖІВ ТА НАПРЯМИ ЇХ УСУНЕННЯ

Для України теоретичне і практичне дослідження проблем становлення непрямого оподаткування та шляхів їх вирішення має особливу актуальність. Для країни з транзитивною економікою надзвичайно актуальний розвиток системи непрямого оподаткування, яка б передбачала наявність розгалуженої системи митних платежів у системі зовнішньоекономічної політики. Податкова політика щодо ЗЕД має бути системою економічних заходів у сфері податків, які водночас даватимуть змогу здійснювати контроль та регулювання ЗЕД, сприятимуть збалансуванню вітчизняної економіки й забезпечуватимуть надходження до бюджету держави.

Сучасна наука й практика доводять, що справляння митних платежів залежить від ефективності процесу їх адміністрування. В практичній діяльності контролюючі органи накопичили значний досвід у сфері адміністрування податків. Водночас, важливими складовими адміністрування митних платежів є митна експертиза, оцінка митної вартості та контроль за кодуванням товарів з метою забезпечення повноти і правильності стягнення платежів до бюджету [2].

Сьогодні аналізу адміністрування митних платежів, а також можливим напрямом і шляхам їх покращення приділяється значна увага з боку науковців і практиків. Протягом останніх років активно проводиться робота щодо розробки нормативно-правових актів, спрямованих на прискорення товаро- та пасажиропотоків, спрощення митних процедур, а також загальнодержавних процедур державного контролю та адміністрування митних платежів для